

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- Κάθε συνάρτηση της μορφής $G(x) = F(x) + c$, όπου $c \in \mathbb{R}$, είναι μια παράγουσα της f στο Δ , αφού $G'(x) = (F(x) + c)' = F'(x) = f(x)$, για κάθε $x \in \Delta$.
- Έστω G είναι μια άλλη παράγουσα της f στο Δ . Τότε για κάθε $x \in \Delta$ ισχύουν $F'(x) = f(x)$ και $G'(x) = f(x)$, οπότε $G'(x) = F'(x)$, για κάθε $x \in \Delta$. Άρα, υπάρχει σταθερά c τέτοια, ώστε $G(x) = F(x) + c$, για κάθε $x \in \Delta$.

A2.

Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σ' ένα διάστημα Δ και x_0 ένα εσωτερικό σημείο του Δ . Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο x_0 και είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό, τότε: $f'(x_0) = 0$

A3.

Αν ένα τουλάχιστον από τα όρια $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$, $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$ είναι $+\infty$ ή $-\infty$, τότε η ευθεία $x = x_0$ λέγεται κατακόρυφη ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f .

A4.

α) Σ

β) Σ

γ) Σ

δ) Λ

ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Για το $D_{f \circ g}$ πρέπει: $\begin{cases} x \in D_g \\ g(x) \in D_f \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ \sqrt{x} \leq 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x \leq 1 \end{cases}$

άρα $D_{f \circ g} = [0,1]$

$$(f \circ g)(x) = f(\sqrt{x}) = x^2 - 2x + 1 = (x-1)^2, x \in [0,1]$$

B2. Για $x \in (0,1)$ είναι:

$h'(x) = 2(x-1) < 0$ και h συνεχής στο $[0,1]$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων άρα h είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0,1]$ άρα και $1-1$, οπότε αντιστρέφεται.

$$A = [0,1] \xrightarrow{h} h(A) = [h(1), h(0)] = [0,1]$$

$$h(x) = y \Leftrightarrow (x-1)^2 = y \Leftrightarrow |x-1| = \sqrt{y} \Leftrightarrow -x+1 = \sqrt{y} \Leftrightarrow x = 1 - \sqrt{y}$$

Άρα $h^{-1}(x) = 1 - \sqrt{x}, x \in [0,1]$

B3. (i) Η συνάρτηση φ είναι συνεχής στο $[0,1)$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων .

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1 - \sqrt{x}}{1 - x} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1 - x}{(1-x)(1 + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{1 + \sqrt{x}} = \frac{1}{2} \text{ και } \varphi(1) = \frac{1}{2}$$

Οπότε η φ είναι συνεχής και στο 1 άρα είναι συνεχής στο $[0,1]$.

Επίσης είναι $\varphi(0) = 1$ και $\varphi(1) = \frac{1}{2}$ άρα $\varphi(0) \neq \varphi(1)$ άρα για τη συνάρτηση φ ισχύουν οι προϋποθέσεις του θεωρήματος ενδιαμέσων τιμών στο διάστημα $[0,1]$.

(ii) Η συνάρτηση $\eta_{\mu x}$ είναι γνησίως αύξουσα στο $\left(\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{2}\right)$, οπότε θα ισχύει:

$$\frac{\pi}{6} < \alpha < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \eta_{\mu} \frac{\pi}{6} < \eta_{\mu \alpha} < \eta_{\mu} \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2} < \eta_{\mu \alpha} < 1$$

Άρα ισχύει $\varphi(1) < \eta_{\mu \alpha} < \varphi(0)$ και η συνάρτηση φ ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θεωρήματος ενδιαμέσων τιμών στο διάστημα $[0,1]$ τότε θα υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (0,1)$ τέτοιο ώστε $\varphi(x_0) = \eta_{\mu \alpha}$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Για $x < -1$ έχουμε $f'(x) = -2$ άρα $f(x) = -2x + C_1$

Για $x > -1$ έχουμε $f'(x) = 3x^2 - 1$ άρα $f(x) = x^3 - x + C_2$

Επειδή η C_f διέρχεται από το σημείο $O(0,0)$ έχουμε

Για $x > -1$ $f(0) = 0 \Leftrightarrow C_2 = 0$

Και επειδή η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ τότε θα είναι συνεχής και στο $x = -1$

$\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x)$ άρα $2 + C_1 = 0 \Leftrightarrow C_1 = -2$

Άρα $f(x) = \begin{cases} -2x - 2 & , \quad x \leq -1 \\ x^3 - x & , \quad x > -1 \end{cases}$

Γ2.

Η εξίσωση της εφαπτομένης στο $A(x_0, f(x_0))$ με $x_0 > -1$

Είναι $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$

$y - (x_0^3 - x_0) = (3x_0^2 - 1)(x - x_0)$ η C_f τέμνει τον $y'y$ στο $(0, -2)$ άρα

για $y = -2$ και $x = 0$ έχουμε

$$-2 - x_0^3 + x_0 = -3x_0^2 + x_0$$

$$2x_0^3 = 2 \Leftrightarrow x_0^3 = 1 \Leftrightarrow x_0 = 1$$

Και η εξίσωση της εφαπτομένης είναι η $y - 0 = 2(x - 1) \Leftrightarrow y = 2x - 2$

Γ3.

Το τρίγωνο MKG είναι ορθογώνιο, επειδή $K(x, 0)$

Και $x > 2$ τότε $(KG) = x - 2$ και $(MK) = 2x - 2$

$$E = \frac{1}{2}(x - 2)(2x - 2) = (x - 2)(x - 1) = x^2 - 3x + 2$$

Άρα $E(t) = x^2(t) - 3x(t) + 2$ και $E'(t) = 2x(t)x'(t) - 3x'(t) = x'(t)(2x(t) - 3)$

Για $t = t_0$ έχουμε $x(t_0) = 3$ και $x'(t_0) = 2$

Άρα $E'(t_0) = 2 \cdot 3 = 6$ τετραγ.μον / sec

Γ4.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερολάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-2x - 2) = +\infty \quad \text{άρα} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{f(x)} = 0$$

$$|\eta\mu f(x)| \leq 1 \quad \text{πολλαπλασιάζω με} \quad \left| \frac{1}{f(x)} \right| \quad \text{τότε}$$

$$\left| \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} \right| \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right| \Leftrightarrow -\left| \frac{1}{f(x)} \right| \leq \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right|$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\left| \frac{1}{f(x)} \right| \right) = 0, \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \left| \frac{1}{f(x)} \right| = 0 \quad \text{άρα από κριτήριο παρεμβολής έχουμε} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(-x)}{1-x^3} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(-x)}{1+(-x)^3} \stackrel{u=-x}{x \rightarrow -\infty \quad u \rightarrow +\infty} \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{f(u)}{u^3+1} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{u^3-u}{u^3+1} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{u^3}{u^3} = 1$$

Άρα

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{\eta\mu(f(x))}{f(x)} + \frac{f(-x)}{1-x^3} \right] = 1$$

Δ1.

i. Η f συνεχής στο $(0, +\infty)$ και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$

$$\text{Με } f'(x) = 1 - \frac{1}{3x} \cdot 3 = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x-1}{x}$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{x-1}{x} > 0 \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} x-1 > 0 \Leftrightarrow x > 1$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{x-1}{x} < 0 \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} x-1 < 0 \Leftrightarrow x < 1 \text{ στο } (0,1) \text{ .Άρα } f'(x) < 0$$

x	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	-	○	+
$f(x)$	↘		↗

Η f συνεχής και ↘ στο $\Delta_1 = (0,1]$ τότε $f(\Delta_1) = \left[f(1), \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \right) = [1 - \ln 3, +\infty)$ διότι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$

Η f συνεχής και ↗ στο $\Delta_2 = [1, +\infty)$

$$f(\Delta_2) = \left[f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = [1 - \ln 3, +\infty) \quad \text{διότι} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[x \left(1 - \frac{\ln 3x}{x} \right) \right] = +\infty \quad \text{διότι}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln 3x}{x} \stackrel{DLH}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 0$$

Το $0 \in f(\Delta_1)$ και η $f \searrow$ στο Δ_1 άρα έχει μοναδική ρίζα $x_1 \in (0,1)$

Το $0 \in f(\Delta_2)$ και η $f \nearrow$ στο Δ_2 , άρα έχει μοναδική ρίζα $x_2 \in (1, +\infty)$.

Άρα υπάρχουν δύο ακριβώς ρίζες x_1, x_2 της $f(x) = 0$ ώστε $x_1 < 1 < x_2$.

ii. Η f' παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με $f''(x) = \frac{1}{x^2} > 0$. Άρα η f κυρτή στο $(0, +\infty)$.

Δ2.

$$\Theta\acute{\epsilon}\lambda\omega \ E(\Omega) = \int_{x_1}^{x_2} |f(x)| dx$$

Αν $x \in (x_1, 1]$ η f γνησίως φθίνουσα : $x > x_1 \Leftrightarrow f(x) < f(x_1) = 0$

Αν $x \in [1, x_2)$ η f γνησίως αύξουσα : $x < x_2 \Leftrightarrow f(x) < f(x_2) = 0$

Τελικά για κάθε $x \in (x_1, x_2)$ έχουμε $f(x) < 0$

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_{x_1}^{x_2} |f(x)| dx = \int_{x_1}^{x_2} (-f(x)) dx = \int_{x_1}^{x_2} (-x + \ln(3x)) dx = \int_{x_1}^{x_2} -x dx + \int_{x_1}^{x_2} (x)' \ln 3x dx = \\ &= \left[-\frac{x^2}{2} \right]_{x_1}^{x_2} + [x \ln 3x]_{x_1}^{x_2} - \int_{x_1}^{x_2} x (\ln 3x)' dx = -\left(\frac{x_2^2}{2} - \frac{x_1^2}{2} \right) + x_2 \ln 3x_2 - x_1 \ln 3x_1 - \int_{x_1}^{x_2} x \frac{3}{3x} dx = \\ &= -\frac{1}{2}(x_2^2 - x_1^2) + (x_2^2 - x_1^2) - (x_2 - x_1) = \frac{1}{2}(x_2^2 - x_1^2) - (x_2 - x_1) = \frac{1}{2}(x_2 - x_1)(x_1 + x_2 - 2) \end{aligned}$$

Διότι από το Δ1

$$f(x_1) = 0 \Leftrightarrow x_1 - \ln 3x_1 = 0$$

$$\Leftrightarrow x_1 = \ln 3x_1$$

$$f(x_2) = 0 \Leftrightarrow x_2 - \ln 3x_2 = 0$$

$$\Leftrightarrow x_2 = \ln 3x_2$$

Δ3.

$$\text{Δείξαμε ότι } E = \frac{1}{2}(x_2 - x_1)(x_1 + x_2 - 2)$$

Όμως $E > 0$ και γνωρίζουμε ότι $x_2 > x_1$ άρα $x_2 - x_1 > 0$

Τότε πρέπει $x_1 + x_2 - 2 > 0 \Leftrightarrow x_2 > 2 - x_1$

$x_2, 2 - x_1 \in (1, +\infty)$ και f γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

Άρα $f(x_2) > f(2-x_1) \Leftrightarrow 0 > f(2-x_1)$

Δ4.

$$2f(x) + \ln 3 = 1 + f'(x_2) \cdot (x - x_2)$$

$$(f(x) + \ln 3 - 1) + (f(x) - f'(x_2) \cdot (x - x_2)) = 0$$

- Η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x = 1$

Άρα $f(x) \geq f(1)$ για κάθε $x > 0$

Οπότε $f(x) \geq 1 - \ln 3 \Leftrightarrow$

$$f(x) + \ln 3 - 1 \geq 0 \quad (2)$$

Με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x = 1$

- Η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(x_2, f(x_2))$ είναι

$$(\varepsilon): y - f(x_2) = f'(x_2) \cdot (x - x_2)$$

$$y - 0 = f'(x_2) \cdot (x - x_2)$$

$$y = f'(x_2) \cdot (x - x_2)$$

Όμως η f κυρτή στο $(0, +\infty)$. Άρα ισχύει $f(x) \geq y \Leftrightarrow f(x) \geq f'(x_2) \cdot (x - x_2)$

$$f(x) - f'(x_2) \cdot (x - x_2) \geq 0 \quad (3)$$

Με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x = x_2$

Προσθέτοντας κατά μέλη τις σχέσεις (2), (3):

$$(f(x) + \ln 3 - 1) + (f(x) - f'(x_2) \cdot (x - x_2)) \geq 0 \quad \text{για κάθε } x > 0$$

Δεν υπάρχει τιμή του $x \in (0, +\infty)$ ώστε να ισχύει η ισότητα.

Άρα $(f(x) + \ln 3 - 1) + (f(x) - f'(x_2) \cdot (x - x_2)) > 0$ για κάθε $x > 0$.

Σχολιασμός θεμάτων

Τα θέματα ήταν κλιμακούμενης δυσκολίας και κάλυπταν όλο το εύρος της ύλης. Ήταν πιο απαιτητικά από πέρυσι, αλλά ήταν σαφή, χωρίς γρίφους και παγίδες.

Συγγραφική επιμέλεια

Ομάδα μαθηματικών Ρόμβου

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερολάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr